

И. Абдраимов атындагы кыргыз авиациялык институту

Коррупцияга каршы маданият жана укуктук сабаттуулук боюнча усулдук колдонмо.

Киришүү

Коррупция мамлекеттин өнүгүшүнө, мыйзамдуулуктун бекемделишине, жарандардын укуктарынын корголушуна жана коомдун ишенимине терс таасирин тийгизген көрүнүш болуп саналат.

Бул колдонмонун максаты студенттердин жана кызматкерлердин коррупцияга каршы аң-сезимин жогорулатуу, укуктук сабаттуулугун өнүктүрүү жана мыйзам бузуулардын алдын алуу болуп эсептелет.

I бөлүм. Коррупция деген эмне?

Коррупция түшүнүгү

Коррупция – кызматтык абалынан пайдалануу аркылуу жеке кызыкчылык үчүн мыйзамсыз пайда алуу же пайда берүү.

Коррупциянын кеңири тараган түрлөрү:

- пара алуу;
- пара берүү;
- кызматтык абалдан кыянаттык менен пайдалануу;
- кызматтык ыйгарым укуктарды ашыкча колдонуу;
- кызыкчылыктардын кагылышуусу;
- кызматтык маалыматтарды жеке кызыкчылык үчүн пайдалануу.

II бөлүм. Кызыкчылыктардын кагылышуусу

Кызыкчылыктардын кагылышуусу – кызматтык милдеттерди аткарууда кызматкердин жеке кызыкчылыгы анын кызматтык чечимдерине таасир эткен жагдай.

Мисалдар:

- тууганын жумушка кабыл алууга көмөктөшүү;
- өзүнө же жакындарына артыкчылык берүү;
- тендерлерге жана сатып алууларга кызыкдар тарап катары катышуу.

Эмне кылуу керек?

- жетекчиликке өз убагында билдирүү;
- чечим кабыл алуу процессине катышпоого;
- мыйзам талаптарын так сактоого.

III бөлүм. Студенттердин жана кызматкерлердин укуктары

Ар бир жаран төмөнкү укуктарга ээ:

- мамлекеттик органдарга кайрылууга;
- маалымат алууга;
- мыйзамсыз аракеттерге даттанууга;
- өз укуктарын сот аркылуу коргоого.

Студенттерден жана кызматкерлерден мыйзамсыз акча каражаттарын талап кылууга жол берилбейт.

IV бөлүм. Эгер коррупцияга туш болсоңуз

Аракеттердин алгоритми

1. Мыйзамсыз талаптарды аткарбаңыз.
2. Мүмкүн болсо маалыматтарды жана далилдерди сактаңыз.
3. Жетекчиликке же жооптуу кызматкерге кайрылыңыз.
4. Укук коргоо органдарына билдирүү жөнөтүңүз.
5. Расмий кат же электрондук кайрылуу аркылуу маалымат бериңиз.

V бөлүм. Этикалык жүрүм-турумдун негизги принциптери

Кызматкер төмөнкү принциптерди сактоого милдеттүү:

- мыйзамдуулук;
- ак ниеттүүлүк;
- калыстык;
- ачык-айкындуулук;
- жоопкерчилик;
- академиялык ак ниеттүүлүк.

Эскертме

- Коррупцияга каршы күрөшүү ар бир жарандын милдети болуп саналат.
- Мыйзамдарды сактоо, ачык-айкындыкты камсыз кылуу жана жарандык жоопкерчиликти жогорулатуу аркылуу гана таза жана адилет коомду кура алабыз.